

САЛДОИ МАРДУМ

Конститутсия-кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волоияти қонун

Наشريяи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	№ 146 (4729)	ДУШАНБЕ, 27 НОЯБРИ СОЛИ 2023	Аз 1 январи соли 1991 чоп мешавад
--	--------------	------------------------------	-----------------------------------

(Идома аз шумораи гузашта)

24-уми ноябри соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар шаҳри Бокуи Ҷумҳурии Озарбойҷон аз Намоишгоҳи маҳсулот, хизматрасонӣ ва навоариҳои Барномаи махсуси Созмони Милалӣ Муттаҳид барои иқтисодиёти Осиёи Марказӣ (СПЕКА) дидан намуданд.

Иттилоъ дода шуд, ки Намоишгоҳи маҳсулот, хизматрасонӣ ва навоариҳои кишварҳои аъзои СПЕКА дар ҳошияи самити Барномаи махсуси Созмони Милалӣ Муттаҳид барои иқтисодиёти Осиёи Марказӣ аз 22 то 25 ноябр баргузор гардид. Иштирокчиёни намоиш - давлатҳои аъзои СПЕКА, аз ҷумла Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар «Маркази ЭКСПО-и ба номи Гейдар Алиев»

Президенти Ҷумҳурии Озарбойҷон Илҳом Алиев аз Павилиони Ҷумҳурии Тоҷикистон дидан намуда, бо молу маҳсулоти ватанӣ шинос шуданд.

Зимни боздид ба Роҳбари кишвари мизбон вобаста ба раванди саноатикунони кишвар, аз ҷумла истеҳсоли маҳсулоти коркардшуда ва наёматҳои моддии Тоҷикистон, маълумоти муфассал дода шуда, намунаи хунарҳои мардумӣ муаррифӣ гардид.

Мавриди зикр аст, ки дар доираи баргузори ҳафтаи Барномаи махсуси Созмони Милалӣ Муттаҳид барои иқтисодиёти Осиёи Марказӣ (СПЕКА) форуми иқтисодӣ, вохӯриҳои дучониба миёни доираи соҳибкорони кишварҳои аъзои СПЕКА ва дигар чорабиниҳои иқтисодию тиҷоратӣ сурат гирифт.

Боиси хушнудист, ки давоми солҳои соҳибистиклолӣ бо талошҳои пайваста ва сиёсати хирадмандонаи сарони давлатҳои

Роҳбари давлат таъкид карданд, ки Тоҷикистон ба таҳкими ҳамкориҳои барои ҷонибҳо судманд дар ҳаҷорҷубаи СПЕКА аҳамияти хоса медиҳад. Дар робита ба ин қайд гардид, ки тақрибан 30 фоизи гардиши савдои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кишварҳои аъзои СПЕКА рост меояд. Бештари кишварҳои иштирокчиёи СПЕКА дар миёни шарикони тиҷоратӣ иқтисодии ҷумҳурӣ мавқеи пешсафро ишғол намуда, гардиши савдои хориҷии Тоҷикистон бо кишварҳои СПЕКА дар соли гузашта 24 дарсад афзоиш ёфтааст. Қайд гардид, ки кишварҳои аъзои СПЕКА дорои захираҳои бузурги меҳнатӣ, табиӣ ва имкониятҳои фароҳии энергетикӣ, нақлиётӣ ва коммуникатсионӣ мебошанд.

Сарвари давлат аз таъсиси Фонди трастӣ СПЕКА пазиروي намуда, пешниҳод карданд, ки дар солҳои оянда ба ҷунин самтҳои афзалиянок, аз қабили

ТОҶИКИСТОН АФЗОИШИ ҲАМКОРИҲОРО, КИ ЯКЕ АЗ АФЗАЛИЯТҲОИ ФАЪОЛИЯТИ БАРНОМАИ СПЕКА МЕБОШАД, МУҲИМ МЕДОНАД

Суҳанронии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар саммити Барномаи махсуси СММ барои иқтисодиёти Осиёи Марказӣ (СПЕКА)

Озарбойҷон, 24-уми ноябри соли 2023

Муҳтарам Илҳом Алиевич! Ҳамкасбони муҳтарам! Дӯстони гиромӣ!

Қабл аз ҳама, миннатдории амиқи худро ба Президенти Ҷумҳурии Озарбойҷон муҳтарам Илҳом Гейдарович Алиев барои меҳмоннавозии анъанавӣ ва дар сатҳи баланд доир намудани саммит иброс менамоем.

Озарбойҷонӣ бародарро бо раёсати муваффақона дар Барномаи махсуси СММ барои иқтисодиёти Осиёи Марказӣ (СПЕКА) муборакбод меғӯям. Инчунин, ба комиссияҳои минтақавии Созмони Милалӣ Муттаҳид барои сазою талошҳои бисёрсолашон дар самти дастгирии техникӣ ва дигар кумақҳо ба фаъолияти СПЕКА арзи ташаккур менамоем. Имсол мо солгарди таъсисёбии Барномаи махсуси СММ барои иқтисодиёти Осиёи Марказӣ (СПЕКА)-ро ҷашн меگیرем.

Таби istsу панҷ соли гузашта соҳтори мазкур дар рушди ҳамкориҳои иқтисодии байни кишварҳои иштирокчиёи минтақаи Осиёи Марказӣ муайян гузошт. Фаъолияти он ба мусоидат кардан дар истифодаи оқилони захира ва имкониятҳои мавҷуда ҷиҳати рушди устувори ҳар як кишвар ва минтақа, дар маҷмӯъ, равона шуда буд. Тоҷикистон ба таҳкими ҳамкориҳои барои ҷонибҳо судманд дар ҷорҷубаи Барномаи СПЕКА аҳамияти ҷиддӣ медиҳад.

Аз рӯзҳои аввали таъсисёбии Барномаи СПЕКА намоёндагони кишвари мо дар қори он фаъолони иштирокчиёи менамоянд. Кишварҳои иштирокчиёи дорои захираҳои бузурги неруи қорию табиӣ, зарфиятҳои қобили таваҷҷуҳи энергетикӣ ва нақлиётӣ коммуникатсионӣ мебошанд. Аз ин рӯ, вазифаи мо дар марҳилаи пешомад бояд аз истифодаи бештар самараноки ин сазнаи нодирӣ ҳамкорӣ барои пешбурди фаъоли ҳамагирони минтақавӣ дар ҳамаи самтҳои мазкур иборат бошад.

Мақсаду вазифаҳои СПЕКА ба авлавиятҳои иқтисодӣ, миллий ва ҳадафҳои «Стратегияи миллии рушди Тоҷикистон то соли 2030» мутобиқат мекунам. Дар ин замина, Тоҷикистон афзоиши ҳамкориҳои тиҷоратӣ иқтисодиро бо кишварҳои минтақа, ки яке аз афзалиятҳои фаъолияти Барномаи СПЕКА мебошад, муҳим медонад. Вазни хоси ҳамаи кишварҳои иштирокчиёи Барномаи СПЕКА дар тиҷорати хориҷии Тоҷикистон қариб 26 фоизи ҳаҷми умумии онро ташкил медиҳад.

Кишвари мо, ҳамчун раиси Гуруҳи СПЕКА оид ба савдо ба рушди устувори мубодилаи мол байни кишварҳои минтақа сазми худро мегузорад. Мо ба амалан ҷорӣ намудани расмиёти сода кардани савдо дар доираи татбиқи стратегияи дахлдори Барномаи СПЕКА аҳамияти муҳим медиҳем.

Мо бар онем, ки ин санад ба татбиқи амалии меъёре стандартҳо ва тавсияҳои марбут ба истифодаи таҷрибаи пешрафта дар ин соҳа мусоидат хоҳад кард.

Тоҷикистон алоқаманди истифодаи ҳамаи василаҳо ҷиҳати тавсеаи имкони-

ятҳои тиҷорат бо кишварҳои иштирокчиёи мебошад. Ба афзоиши ҳаҷми тиҷорати мутақобила, бешубҳа, тавсеаи робитаҳои нақлиётӣ мусоидат хоҳад кард. Вобаста ба ин, мусоидат ба кишварҳои иштирокчиёи Барномаи СПЕКА ҷиҳати рушди зерсохторҳои нақлиётӣ иқдоми саривақтӣ мебошад. Дар ин замина пайвастани онҳо ба долонҳои нақлиётӣ коммуникатсионӣ, ҳамчунин сода ва гуногунсат кардани ҳатсайрҳои нақлиётӣ низ хеле муҳим аст.

Инчунин, пешниҳод менамоем, ки имконияти ҳамгирони фаъолияти марказҳои тақсими яклудт дар минтақа мавриди баррасӣ қарор гирад. Ташаббуси мазкур ба интиқоли бефосили маҳсулоти кишварҳои миёни кишварҳо, зиёд кардани содироти онҳо ба кишварҳои сеюм ва дар маҷмӯъ, афзоиши тиҷорати мутақобила дар дохили минтақа мусоидат хоҳад кард.

Иштирокчиёни муҳтарам!

Истифодаи оқилони ва самараноки захираҳои обию энергетикӣ Осиёи Марказӣ ҳамчун афзалияти дигари фаъолияти Барномаи СПЕКА муайян шудааст. Дар ин самт мо омодаем, ки бо ҳамаи тарафҳои манфиатдор ҳамкориҳои созандаю судмандро ба роҳ монем.

Мо ният дорем, ки дар оянда иқтисодии истеҳсоли «энергияи сазб»-и аз ҷиҳати экологӣ тозаро ҳамчун заминаи асосии пешбурди «иқтисоди сазб» ду баробар афзоиш диҳем.

Ба таври самаранок мавриди истифодаи минбаъда қарор додани захираҳои гидроэнергетикӣ Тоҷикистон, аз ҷумла бо иштироки кишварҳои иштирокчиёи Барномаи СПЕКА, метавонад ба рушди бозори умумии манбаъҳои таҷдидшавандаи энергия дар минтақа сазми назаррас гузорад.

Тағйирёбии иқлим ҳамчун таҳдиди ҷиддӣ барои минтақаи Барномаи СПЕКА боқӣ мемонад. Яке аз нишондиҳандаҳои ин раванд ҳаробшавии манбаъҳои захираҳои об ба шумор меравад, ки дар навабти худ ба таври маҷмӯъ дар рушди иқтисодии кишварҳои минтақа сазми муҳим дорад. Аз ин рӯ, масъалаҳои ҳифз ва истифодаи оқилони манбаъҳои об ва дигар захираҳои табиӣ бояд дар маркази рӯзномаи қори Барномаи СПЕКА боқӣ бимонанд. Вобаста ба ин, таъсиси абзорҳои дахлдори ҳамкориро дар ин самтҳо дар доираи Барномаи СПЕКА зарур мешуморем.

Иштирокчиёни муҳтарам!

Дар марҳалаи дарпешистода дар амал ҷорӣ намудани зехни сунъӣ метавонад яке аз самтҳои дигари ҳамкориҳо дар доираи Барномаи СПЕКА бошад.

Дар ҷорҷубаи «Стратегияи рушди зехни сунъӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2040», ки соли гузашта қабул гардидааст, кишвари мо дар ин самт иқдомоти мушаххас андешида истодааст.

Пешниҳод дорем, ки дар пойтахти Тоҷикистон Маркази СПЕКА оид ба рушди зехни сунъӣ таъсис дода шавад. Истифодаи васеи технологияҳои рақамӣ ҷузъи таркибии рушди иқтисодии кишварҳои мо мебошад.

Мо дар Тоҷикистон ҷиҳати марҳила

ба марҳила рақамӣ кардани ҳамаи соҳаҳои иқтисод, идораи давлатӣ ва бизнес сазю талоши зарурӣ ба ҳарҷ дода истодаем. Консенсия ва барномаи рушди «иқтисоди рақамӣ» қабул шудаанд.

Пешниҳод дорем, ки дар ҷорҷубаи Барномаи СПЕКА ҳамкориҳои ҷонибҳо ҷиҳати рақамикунони мубодилаи гуногунвасилаи маълумот ва санадҳо оид ба самтҳои транзитӣ дар долонҳои минтақавии нақлиётӣ фаъол карда шавад.

Омодагии худро ҷиҳати гузаштан ба ҳамкориҳои бештар сифатноки кишварҳоямон дар соҳаи тиҷорати электронӣ бо мақсади ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои иштирокчиёни фаъолияти тиҷоратӣ изҳор менамоем.

Бо мақсади тақвияти ин раванд андешидани чораҳои заруриро оид ба татбиқи лоиҳаҳои муштаракӣ таъсиси парқҳои технологӣ ва омода кардани мутахассисони касбии соҳаи технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ мувофиқи мақсад медонем.

Ҳозирини муҳтарам!

Ба тӯфайли ҳамкорӣ дар ҷорҷубаи Барномаи СПЕКА таби даврани сипаришуда мо таҷрибаи зиёд андӯхтем, ки онро метавонем барои мубориксосии фаъолияти он ба тамоюлҳои қарҳони муосир истифода барем. Дар ин робита Тоҷикистон ҷонибдори голи таъсис додани Котиботи СПЕКА мебошад.

Мо бар онем, ки фаъолияти мақомӣ нави доимӣ бояд тибқи авлавиятҳои рушди иқтисодии ҳамаи кишварҳои иштирокчиёи сурат гирад. Омодаем, ки пешниҳодҳои оид ба сифа ва макони ҷойгиршавии Котиботи СПЕКА ба таври созанда баррасӣ намоем.

Ба назари мо вақти он расидааст, ки дар доираи Барномаи СПЕКА лоиҳаҳои муштаракӣ, воқеан, амалкунанда ба татбиқ расонида шавад.

Мо голи таъсис додани Бунёди мақсадноки СПЕКА-ро ба мақсади сафарбар намудан ва ҷалби захираҳои молиявии кишварҳои иштирокчиёи сомонҳои донорӣ барои татбиқи лоиҳаҳо дар давлатҳои иштирокчиёи Барномаи СПЕКА дастгирӣ менамоем.

Меҳоҳам махсус зикр намоям, ки шаҳсан Шумо, муҳтарам Илҳом Ҳайдарович, дар фаъолияти СПЕКА ба 24 дастоварди муҳим ноил гаридед. Якум, дар 25 соли таърихи СПЕКА бори нахуст онро ба сатҳи сарони давлатҳои иштирокдор боло бурд. Дуюм, сарфи назар аз муддати тӯлони идома ёфтани масъалаи таъсиси Фонди эътимоди СПЕКА, ба Шумо муяссар шуд, ки дар давоми як соли раёсати худ онро муваффақона ҳал намоед.

Ҳамкасбони гиромӣ!

Дар фарҷом меҳостам миннатдории худро ҷиҳати дастгирии раёсати Тоҷикистон дар СПЕКА барои соли ояндаи 2024 изҳор намоям. Омодагии худро ҷиҳати дар якҷоягӣ бо кишварҳои иштирокчиёи гузоштани сазми сазовор дар ноил гаридан ба вазифаҳои, ки дар ҷорҷубаи Барномаи СПЕКА муайян шудаанд, иброс менамоем.

Аз тавачҷуҳатон сипосгузорам.

САФАРИ КОРИИ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БА ҶУМҲУРИИ ОЗАРБОЙҶОН

павилионҳоро бо тарҳи миллий оро дода, молу маҳсулоти ватаниро ба маъраз гузоштанд.

Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз павилиони кишварҳои аъзои СПЕКА – ҷумҳуриҳои Озарбойҷон, Қазокистон, Қирғизистон, Туркменистон ва Ўзбекистон боздид намуданд.

Бояд гуфт, ки СПЕКА соли 1998 таъсис ёфта, ҷумҳуриҳои Тоҷикистон, Озарбойҷон, Қазокистон, Қирғизистон, Ўзбекистон, Туркменистон ва Ҷумҳурии Исроми Афғонистон давлатҳои иштирокчиёи он ба ҳисоб мераванд.

Ҷумҳурии Тоҷикистон павилиони худро дар масоҳати 250 метри мураббаъ бо тарҳи услуби замонавӣ ва ба нақшу ниғори миллий оро дода, маҳсулоти ватанӣ, аз ҷумла молҳои саноати сабук, саноати ҳуҷроворӣ, масолеҳи сохтмонӣ, насосҳои ва хунарҳои мардумиро, ба намоиш гузошт. Ҳадаф аз иштироки Тоҷикистон дар чорабиниҳои мазкур ҷалби сармоя, муаррифии иқтисодии молу маҳсулоти ба содирот ниғаронидашуда, дарёфти шарикони нав ва бозорҳои содиротӣ мебошад.

Дар намоишгоҳи зиёда аз 50 ширкату корхонаи ватанӣ ва беш аз 30 намоёндаи бахши ҳусусӣ, хунармандон ва намоёндагони вазорату идораҳои кишвар маҳсулоти худро муаррифӣ карданд.

Ҳамзамон, намунаи қорҳои баанҷомрасонидашуда ва нақшаҳои оянда вобаста ба рақамикунони иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешкаши меҳмонони намоишгоҳ карда шуд.

Бояд гуфт, ки 22-юми ноябри соли равон

Тоҷикистону Озарбойҷон робитаҳои ҳар ду кишвар ба сатҳи сифати нав баромада, дар ҳама соҳаи пешравии амиқ ба назар мерасад.

Пас аз боздид аз Намоишгоҳи маҳсулот, хизматрасонӣ ва навоариҳои кишварҳои аъзои СПЕКА Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба роҳбарони вазорату идораҳои давлатӣ ва дигар масъулони ҷумҳурӣ супориси доданд, ки бо истифода аз ин имконот барои густариши муносибатҳои тиҷоратӣ иқтисодӣ байни ҳар ду кишвар, дарёфти шарикон ва афзоиши содироти молу маҳсулоти ватанӣ тadbирҳои мушаххас андешид.

24-уми ноябри соли 2023 дар шаҳри Боку - пойтахти Ҷумҳурии Озарбойҷон Саммити Барномаи махсуси СММ барои иқтисодиёти Осиёи Марказӣ (СПЕКА) баргузор гардид.

Дар қори саммити мазкур Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Дар оғози суҳанронӣ Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Президенти Ҷумҳурии Озарбойҷон муҳтарам Илҳом Алиев барои дар сатҳи баланд доир намудани саммит ва меҳмоннавозии гарм ибрози миннатдорӣ намуда, ҳамзамон Озарбойҷонӣ бародарро бо мизбонии бомуваффақона дар СПЕКА муборакбод гуфтанд.

содагардонии расмиёти савдо ва бартараф намудани монеаҳои сунъӣ, тавсеаи долонҳои гуногунвасилаи нақлиётӣ иқтисодӣ, рушди «иқтисодиёти сазб» ва рақамикунонӣ, тавачҷуҳи зоҳир карда шавад. Дар робита ба ин, Тоҷикистон масъалаи таъсиси Котиботи СПЕКА-ро ҷонибдорӣ мекунад.

Зикр гардид, ки таби солҳои охир дар Тоҷикистон ҷиҳати содагардонии расмиёти савдо як қатор ислохоти назаррас амалӣ карда шуд.

Имрӯз дар Портали савдои Тоҷикистон ним миллион истифодабаранда - беш аз 100 кишвари ҷаҳон сабти ном шудаанд, ки аҳамияти онро бори дигар тасдиқ мекунад.

Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид доштанд, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи «энергияи сазб» ва умуман, «иқтисоди сазб» ба дастовардҳои хуб ноил шудааст. Айни замон, 98 фоизи неруи қарҳи кишвар дар неруғоҳҳои барқӣ обӣ истеҳсол мегардад ва Тоҷикистон аз ҷиҳати «энергияи сазб» дар ҷаҳон ҷои шашумро ишғол намуда, дар ҳаҷорҷубаи «Стратегияи рушди «иқтисоди сазб» барои солҳои 2023-2037» ният дорад иқтисодии «энергияи сазб»-ро ба 10 ҳазор мегаватт расонад.

Бо назардошти ин, Пешвои миллат пешниҳод намуданд, ки СПЕКА ҷиҳати таъмини рушди иқтисодӣ, ҳамагирони минтақавӣ, пешгирии таъсири манфии тағйирёбии иқлим ба бахшҳои иқтисоди миллий ва муборикшавӣ ба тағйирёбии иқлим ба рушди «энергияи сазб» тавачҷуҳи хоса зоҳир намояд.

Президенти ҷумҳурӣ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи раёсати Тоҷикистон дар СПЕКА дар соли 2024» иттилоъ доданд. Дар доираи Консенсияи раёсати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва нақшаи татбиқи он афзалиятҳо ба таҳкими натиҷаҳои мавҷуда ва таъмини дастовардҳои нав равона карда мешаванд.

Баъди анҷоми нишаст сарони давлатҳои иштирокчиёи СПЕКА Ёлломияи Боқуро қабул карданд.

Дар зарфи 32 соли соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон раванди ободонию созандагӣ дар ҳар як ғушаю канори Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ба таври назаррас мушоҳида мегардад. Нохияи Мурғоб, ки яке аз дурдасттарин нохияи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад, бо дастуру ҳидоятҳои Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон рӯз аз рӯз рушд ёфта, дар ин минтақаи баландкӯҳи кишвар иншооти таъиноти гуногун сохта, мавриди баҳрабардории қарор дода шудаанд.

Имрӯзо нохия ба рӯйхати минтақаҳои афзалиятноки мамлакат шомил гардида, дар доираи сафари Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон 10 иншооти аҳамияти иқтисодию иҷтимоӣ дошта мавриди баҳрабардории қарор дода шуданд. Бунёд ва ба истифода додани майдони Нишони давлатӣ, Парчамии давлатӣ, Боги фарогатии истироҳатӣ, Маркази тавонбахшӣ аз ҷумлаи онҳо мебошанд.

«ХАТЛОН»-И БОХТАР БА МУШКИЛОТИ МОЛИЯВӢ МУВОҶЕҲ ШУДААСТ

Яке аз дастаҳои сермухлисуси як замон овозадори футболи мамлакат «Хатлон»-и шаҳри Бохтар тайи чанд соли охир ба мушкилоти молиявӣ гирифтор шудааст. Ин дар ҳолат, ки ақсар бозингарони калидӣ дастаро тарк намуданд, ки дар даврони соҳибистиклолӣ «Хатлон» аввалин маротиба Лигаи олии мамлакатро тарк намуд.

Клуби футболи «Хатлон» соли 1960 бо номи «Вахш» таъсис ёфта буд ва солҳои тӯлони дар Лигаи дуюми чемпионати собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ бозӣ кардааст. Баъди барҳам хӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ даста дар Лигаи олии Тоҷикистон хунарнамоӣ карда, чандин маротиба ба гирифтани унвони қаҳрамонӣ соҳиб гардидааст.

Барои шароити мусоид фароҳам овардан барои даста соли 2018 Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Бохтар сарпарастии дастаро ба уҳда гирифт ва номи онро аз «Вахш»-и Қирғонтеппа ба Муассисаи давлатии клуби футболи «Хатлон»-и шаҳри Бохтар иваз намуд. Ҳамаи сол аз бучети шаҳр барои ин даста 1,3 миллион сомонӣ ҷудо гардида, он бо нақлиёти махсус таъмин карда шуд.

Аз соли 2018 то инҷониб гарчанде ҳамаасола бучети дастаи «Хатлон» зиёд мешуд, аммо даста ба ягон натиҷаи мусбат ноил намерардид. Охириин дастоварде, ки дастаи «Хатлон» ба даст оварда буд, медалҳои биринҷии мусобиқоти футбол барои Ҷоми Федератсияи футболи Тоҷикистон дар соли 2016 буд.

Тайи ду - се соли охир даста зинаҳои поёнии ҷадвали мусобиқоти мамлакатро касб мекунад. Бо сабаби норасоии маблағ дар оғози мавсим бозигарони калидии даста тарки он карданд. Баъди ноқомии ҳамаи пай дар пай сармураббии даста Аслиддин Ҳабибуллоев низ моҳи сентябрии соли равон аз мақомаш истеъфодод.

Чӣ дар даврони Иттиҳоди Шӯравӣ ва чӣ дар замони соҳибистиклолии мамлакат дастаи «Хатлон» таъминкунандаи бехтарин бозигарони дастаи овозадори «Памир» ва тими миллии мунтахаби кишвар буд, аммо аз 24 бозигаре, ки соли қорӣ ба ҳайати мунтахаби Тоҷикистон шомил гардида, ягон нафараш аз дастаи «Хатлон» нест.

Ба иттилои сардори шӯъбаи ҳазинадории Раёсати молияи шаҳри Бохтар Шухрат Бозорзода аз соли 2018 то кунун ҳамаасола бучети дастаи «Хатлон» зиёд мешавад. Аз 1,3 миллион сомонии соли 2018 маблағи бучети даста дар соли 2023 ба 2 миллиону 88 ҳазор сомонӣ расидааст.

- Соли қорӣ барои даста 1 миллиону 769 ҳазор сомонӣ ҷудо гардида, маблағи боқимонда то охири сол пардохт карда мешавад. Ҳар сол бучети шаҳр ба андозаи 6 ғоз зиёд мегардад ва мо тамоми хароҷоти муассисаҳои бучетии шаҳр, аз ҷумла дастаи футболи «Хатлон» - ро нис қар

сол 6 ғоз афзоиш медиҳем, вале даста бояд дар баробари маблағҳои бучетӣ спонсор ҳам дошта бошад. Бо як маблағи бучетӣ тамоми хароҷоти ниғоддорӣ даста ғайримикон аст, - гуфт Ш. Бозорзода.

Мухлиси футбол, сокини нохияи Кӯшонӣ Сайраҳмон Назриев меғӯяд, роҳбарони клубҳои футбол одат кардаанд, ки аз бучети давлат маблағгузорию шавад. Барои дарёфти спонсор ё маблағгузор ҳеҷ кӯшише намекунанд.

-Дар тамоми рӯи дунё клубҳои футбол ҷамъиятҳои саҳмӣ мебошанд ва аз ҳисоби саҳмдоронашон маблағгузорию мешаванд. Чаро ин таҷриба дар мамлакат мо истифода намешавад? Чаро роҳбарони клубҳо чашм ба бучети давлат мекандозанд? То замоне сармурабзузорон клубҳоро маблағгузорию нақунанд, вазъи онҳо хуб намешавад ва футбол ҳам дар мамлакат рушд намекунад, - афзуд С. Назриев.

Ақун дар мавсими нави футбол дастаи «Хатлон» сабқатори дар Лигаи якум идома медиҳад. Охириин бозие, ки даста дар Лигаи олии баргузори кард, 15 - уми октябрии соли қорӣ ба муқобили дастаи «Регар - ТадАЗ» - и шаҳри Турсунзода буд. Дар ин сабқат дастаи Хатлон бо ҳисоби 0:1 ноқом шуда, имкони боқӣ мондан дар Лигаи олиро қомилан аз даст дод.

Роҳбари клуби футболи «Хатлон» Исроил Шарифов дар як тамоси телефонӣ гуфт, ки нақша дорад рӯзҳои наздик як нишастии матбуотие барпо намояд тафсилюти пурраи мушкилоти дастаро расонаӣ намояд.

Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душанбе, президенти Федератсияи футболи Тоҷикистон муҳтарам Рустами Эмомалӣ дар мулоқот бо ҷомеаи футболи кишвар рӯзи 3-юми ноябрии соли равон аз баромади бебарори дастаи «Хатлон» изҳори нигаронӣ карданд.

- Дастаи шаҳри Бохтар мактаби хуби футбол дорад. Пештар бошгоҳи «Вахш» ном дошт. Бошгоҳе, ки мактаби хуби футбол дорад ва даҳҳо бозигаро барои дастаҳои мунтахаби Тоҷикистон тарбия кардааст, чӣ гуна ба лигаи якум меравад? Ман намефаҳмам, - изҳор доштанд президенти Федератсияи футболи Тоҷикистон муҳтарам Рустами Эмомалӣ.

Масъулини дахлдори Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Бохтар ва роҳбарияти дастаи «Хатлон»-ро зарур аст, ки бахори ислоҳи мушкилиҳои давомдори ин бошгоҳи овозадори мамлакат зудтар камари ҷиммат банданд ва шухрати ин дастаи сермухлисус ба қавле, бренди вилоти Хатлонро, барқарор намоянд, чуни барои як вилоти сернуфуси мамлакат, ки беш аз 3,5 миллион аҳоли дорад, дар ҷунин вазъ қарор гирифтани ин дастаи овозадор аламовар аст.

Сулаймон СУЛТОНОВ,
«Садон мардум»

Китоби панҷуми журналисти ватандӯст, муовини сармурабрии нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон - рӯзномаи «Садон мардум» Далер Абдулло зери унвони «Касбият, садоқат ва часорат» ба дастӣ хонандагон расид. Дар он муаллиф мақолаҳои хешро, ки ду соли охир дар нашрияҳои гуногуни кишвар ба таъб расидаанд, гирд оварда ба дӯстдорони калом эҳдо намудааст.

Китоб аз панҷ боб муруттаб шуда, боби аввал муҳаббатномаест ба унвони Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар робита ба корномаҳои мондагори ӯ. Муаллиф

Аз қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими аъъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» 16 сол сипарӣ шуда бошад ҳам, вале то ҳол дар шаҳро нохия ва деҳоти кишварамон дар баргузори чашну маърақаҳо қонуншиканӣ ва зиёдаварӣ дида шуда, он аз ҷониби мақомоти идоравӣ назоратӣ ва комиссияҳои ҷамъиятӣ пешгирӣ карда намешавад.

«ТИФЛБАРОРОН» РАСМИ НАВИ МАРДУМИСТ? ДАР НОҲИЯИ ЁВОН ОНРО ОММАВӢ КАРДАНД

Баръакс солҳои охир бар ҷамми ин қонуншиканӣ миёни мардум баргузори боз як ҷашни худсостии дигар - «Тифлбаророн аз таваллудхона» зери садои қарнақ сурнай, оҳангу сурудҳои ва ақсардорӣ наворбардорӣ расм шудааст, ки он дар ягон моддаи қонуни маъмур дарҷ нагардидааст. Хабарнигори рӯзномаи зимини сафарии қорӣ ҳолати «Тифлбаророн аз таваллудхона»-ро дар назди шӯъбаи таваллуд Беморхонаи марказии нохияи Ёвони вилоти Хатлон мушоҳида намуд.

Беморхонаи марказӣ ва Маркази саломатии нохияи Ёвон дар шафати роҳи калони кӯчаи марказии нохия воқеъ буда, ҳар нафари роҳгузарро аз ҳама пеш қатори тамбаи нақлиёти ба ном «таксиҳои ғайрирасмӣ» ва «ронандагони худсар»-и он ба худ қалб мекунад. Мо аз онҳо нархи роҳроҳро пурсидем. Дар ҷавоб гуфтанд, ки роҳроҳи 4 сомонӣ аст. «Оҳир, масофаи роҳ аз назди беморхонаи марказӣ то бозор ҳамагӣ як километр ҳам нест, чаро мусофиронро бо ҷунин нархи гарон мебаред?» - суол кардем аз онҳо. Ёке аз ронандаҳо бо қарҳу ғазаб ба мо ниғоҳ карда, гуфт: - Наҳойӣ, пои пидеаи наво ба нарҳҳои мо қордор нашав, ғамхидӣ?

Ҳамаи вақт садои баланди қарнақ сурнай аз дохили ҳавли Беморхонаи марказии нохияи қиққати моро ба худ қалб қарду баҳси мо бо ронандагони таксӣҳо қатъ гардид.

Ба саҳни ҳавли беморхона ворид шудем ва шӯҳиди он гардидем, ки гуруҳе

да, ба хонааш ҳуселониданд.

Мо ҷунин расми «Тифлбаророн аз таваллудхона»-ро бори аввал дида, ба худ савол додем: - Оё тифли навроз медонад, ки волидайн хешу таборах ӯро зери садои мусиқию хуштаққашӯро аз таваллудхона берун мебаранд? Баъди гузашти панҷ-даҳ сол аз ин тифлак бипурсед, ки оё дар ёд дорӣ, чӣ тавр туро аз таваллудхона берун мебаранд? Бояд бигӯем, ки ҳамаи мушқиҳои рақсу бозӣ бароварда буданд, тифл, дар посух ба ин савол чӣ ҷавоб меода бошад? Бороҳа шӯҳид будем, ки чӣ тавр наврозро баъди ду-се рӯзи таваллуд табиин аз муоина гузаронида, синас аз таваллудхона ҷавоб меодад.

бӯсҳои дурбинона, ки ба об марбутанд, ба хотири наҷоти миллат ё кишвари ҷудогона набуда, ҳадафҳои гуманистӣ дар пай дошта, барои наҷоти сайёра ва мардуми он рӯи қор омадаанд. Муаллиф таъйид менамояд, ки мафҳуми «дипломатияи об», ки кишварҳои гуногун дар ҳалли масоили марбут ба об аз он қор мегиранд, ба шарофати Пешвои миллати тоҷикон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон рӯи қор омадааст.

Матлабҳои дигари бобҳои китоб паём медиҳанд, ки Далер Абдулло наби ҷомеаро эҳсос менамояд, бениҳоят қасур ва ба арзишҳои инсонӣ, миллӣ ва давлатӣ содиқу арҷгузор аст. Ба ҳайси як журналисти таҳлилгар масъаларо меомӯзад, таҳқиқ мекунад ва синас, дар он хусус менависад. Аз боби зиракии сиёсӣ ва маъқегирии дуруст ҷунин ҳурдор додааст: «Мо дар ҳаққи пурҳаводис қарор дорем. Марҳилае, ки пайомдаи он ба сатҳи сифати зиракии сиёсӣ ва дарки вазъи ҷаҳони муосир вобаста аст». Ба ин хотир, ногузир медонам қ... ҳамаш ҳушёру зирақ бошем, ба ҳар гуна фиребу дасисаҳои доираҳои манфиатҳои беғона фирефта нагардем, мардумро муттаҳид ва суботи сиёсиро боз ҳам устувор гардонем».

Дар боботи НБО «Роғун» ниғошта ва ба мо аз онда паёми нур мерасонад, аз хусуси Истиқлолияти давлатӣ ишро намуна, ҳифзи онро қарзи инсонӣ шаҳрвандии ҳар фарди тоҷик медонам. Аз ҳамаи ғайриғамхӣ ҳамаистӣ навишта, онро аз омилҳои устувории ваҳдати миллӣ мепиндорад. Бо ихлос-

Нигаронӣ

Волидон бо як даста гул омада, бо иҷозати табиибону момодояҳо тифлақро ба хона мевурданд.

Баъди мушоҳидаҳо зарур шуморидем ба роҳбарияти Беморхонаи марказии нохия ва мудири шӯъбаи таваллуд муроҷиат намоем. Мутаассифона, мудири шӯъбаи таваллуд Абдуллоҳи Ҷӯрабековро пайдо карда натавонистем. Ба гуфти масъулин, сардӯхтур дар руҳсатии меҳнатӣ буда, иҷрокунандаи вазифа ба дӯши муовини

аввали сардӯхтур Фирӯз Холов вогузор шудааст. Дар қучаи будани муовини аввалро қасе аз қормандон муайян карда натавонист. Ҳатто масъулияти раисии комиссияи ҷамъиятии танзими аъъана ва ҷашну маросими беморхона ба дӯши ки буданаширо қасе намедонад. Кӯшиш қардем нозиро минтақавиро бубинем, вале аз ӯ нис дарак набуд, зеро ба муроҷиати мо маъмурияти беморхона ва қормандон шӯъбаи таваллуд аҳамият намедаданд.

Ҷунин рафторӣ масъулини ин муассисаи тиббӣ моро водор намуд, ки дар нишастии матбуотии Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии нохияи

Дар кишвар маърақаи ҷамъовари ҳосили пахта идмоа дорад. Мушоҳида мешавад, ки одатан зимини пешниҳоди маълумот оид ба вазъи қорҳо дар саҳро мутаассидиёи соҳа аз омӯрҳои муқоисавӣ васеъ истифода мебаранд.

Раиси Ассотсиатсияи ҳоҷағиҳои деҳқонии шаҳри Ҳисор Фаришта Давлатова иброс дошт, ки деҳқонии шаҳри Ҳисор соли қорӣ дар 1100 гектар пахта кишт кардаанд, ки нисбат ба соли гузашта 43 гектар зиёд мебошад. Тибқи нақша, пахтақоронро лозим меояд, ки нисбат ба нақшаи соли гузашта, ки 2529 тоннаро ташкил меод, 15 тонна зиёдтар «тиллои сафед» ҷамъовари намоянд.

ПАХТА МУҲИМ АСТ, АММО...

Соли гузашта ба пахтақорони ҳоҷағиҳои шаҳри Ҳисор муассар гашта буд, ки ҳамагӣ 81 ғозии нақшаро иҷро намоянд. Мутаассифона, имсол нис вазъ қандон хуб нест, зеро то ҳол дар ҳоҷағиҳо 1535 тонна ё 60,34 ғоз пахта ҷамъовари шудааст ҳалос. Ҳосилнокӣ ба ҳисоби миёна аз ҳар гектар то ин дам 22,7 сентнерро ташкил медиҳад.

- Дар мавриди аз як гектар замини пахта 25 сентнер кам гирифтани ҳосил дараҷаи дарамаднокии он ба сифр баробар мешавад, - гуфт Фаришта Давлатова.

Сабаби ақибмониро дар мавриди ҷамъовари ҳосил мутахассиси соҳа ба он нисбат дод, ки баҳори соли қорӣ ба деҳқонии истифодаи тухмии туркии нави «Lotus» тавсия шуда буд, вале он мутобиқ набуданаширо ба иқлими мо нишон дода, пахтақорон маҷбур шуданд, ки кишти тақорӣ гузаронида, таҳминан як моҳ вақтро аз даст диҳанд.

Соли гузашта як килограмм пахта 11-12 сомонӣ харидорӣ мешуд. Имрӯз нархи 1 кг пахта дар Ҳисор 5-6 сомонӣ аст, ки ин ҳавасмандии ҳоҷағиҳои пахтақорро дар таъмини дурномаи кишт ва истифодаи пахта дар онда заиф мегардонад.

Ба иттилои ҳамаҷабатам, як қисми кишварзон бо назардошти паст будани нархи хариди пахта маҳсулоти ба қорхонаҳои қоркарди маҳаллӣ насупорида, онро бо сарфи қалони роҳроҳи ба вилотиҳои Хатлон Ҷӯд ирсол менамоянд ё то боло рафтани нарх дар хонаҳоишон ниғоҳ медоранд.

Дар иттиҳоди суҳбат раиси Ассотсиатсияи ҳоҷағиҳои деҳқонии шаҳри Ҳисор Фаришта Давлатова ҳамқир буданаширо ба пешниҳоди қоршиносон оид ба муқарар намудани нарҳҳои тавсиявии хариди пахта бо назардошти хароҷот ва хусусиятҳои ҳар минтақа баён намуд.

Сайидо НАЗАРОВ, «Садон мардум»

Мухаммад ЗОКИР,
«Садон мардум»

